

PRVNÍ ZKUŠENOSTI SE SAKRÁLNÍ NEUROMODULACÍ PACIENTKY S HYPOAKTIVNÍM MOČOVÝM MĚCHÝŘEM

K. Havlová, M. Rejchrt

Urologická klinika 2. LF UK a FN Motol, Praha

Úvod

Sakrální neuromodulace využívá aferenci kořene S3 k odstranění poruchy funkce dolních močových cest prostřednictvím ovlivnění řídicích nervových center. Elektroda implantovaná na dorzální kořen S 3 elektrickými impulzy vyvolává na supraspinální úrovni obraz zvýšeného tonu sfinkteru a pánevního dna, na což CNS reaguje útlumem parasympatiku. Naopak odezdnění impulzu vyvolá zvýšení aktivity parasympatiku s vyšší aktivitou detruzoru.

Tento duální mechanismus umožňuje použití sakrální neuromodulace u refrakterního syndromu OAB, ale i u neobstrukční retence moči, kde není k dispozici efektivní farmakologická terapie a pacienti jsou odkázáni na intermitentní autokatetrizaci.

Od roku 2006 je k dispozici systém InterStim II (obr. 1).



Obr. 1) dočasný externí a dlouhodobý stimulator, programátor pacienta a lékaře

Metody

41 letá žena od roku 2015 na režimu čisté intermitentní autokatetrizace při hypoaktivním detruzoru s chronickou retencí moči realizující katetrizaci dle hodiněk pro poruchu senzitivity. Po vyloučení obstrukční etiologie, neurologického onemocnění včetně léze periferních nervů, pánevní patologie či nepříznivých anatomických poměrů LS páteře a patologie malé pánve indikována k sakrální neuromodulaci.

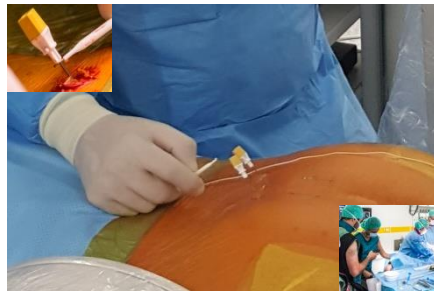
Výsledky

V testovací fázi po bilaterální punkci testační jehlové elektrody do foramen S 3 pod skiaskopickou kontrolou zvolena levá strana (obr. 2), kde dle motorické perianální reakce a plantární flexe ipsilaterální nohy při nižší intenzitě impulzu výraznější odezva (obr. 3).

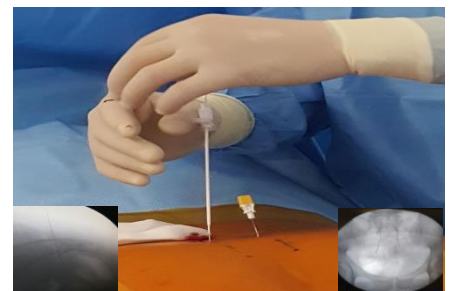
Po implantaci dlouhodobé definitivní elektrody (obr. 4) následovala dvou týdně fáze hodnocení odpovědi na sakrální neuromodulaci generovanou externím stimulatorem. Po potvrzení efektivity přistoupeno v lokální anestezii v kombinaci s analgosedací k implantaci dlouhodobého stimulatoru do podkoží gluteální oblasti laterokraniálně (obr. 5, 6, 7).



Obr. 2) punkce foramen S3



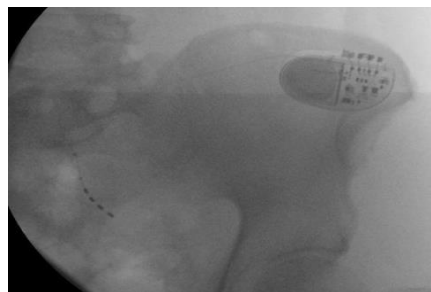
Obr. 3) testování odezvy



Obr. 4) dilatace a zavedení elektrody



Obr. 5) implantace stimulatoru



Obr. 6) RTG po implantaci



Obr. 7) CT rekonstrukce

Již v testovací fázi postupný pokles postmikčních reziduí s obnovením spontánní mikce bez zapojení břišního svalstva a redukcí autokatetrizace na 1-2x denně. Navíc jsme zaznamenaly opětovný návrat senzitivity měchýře se spontánním časováním mikce dle subjektivního pocitu náplně, který pacientka stran vlivu na kvalitu života hodnotí srovnatelně jako obnovení spontánní mikce.

Závěr

Indikace sakrální neuromodulace s využitím přístroje InterStim II vyžaduje pečlivý výběr pacienta s komplexním multioborovým vyšetřením. U neobstrukční chronické retence moči může být jedinou alternativou k čisté intermitentní autokatetrizaci, kde kromě významného zlepšení kvality života nemocného má i dlouhodobý ekonomický benefit redukcí nákladů na pomůcky.